

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/24-01/560

URBROJ: 354-02/9-24-6

Zagreb, 23. prosinca 2024.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241 u Vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, vršiteljice dužnosti predsjednice te Karmele Dešković, članice i Zvonimira Jukića, vršitelja dužnosti člana, u žalbenom postupku pokrenutom po žalbi žalitelja A.M.I. Commerce-Lovreković d.o.o., Zagreb, OIB: 55326209639, u odnosu na Odluku o odabiru, u otvorenom postupku javne, broj objave: 2024/S F05-0002224, radi nabave tlačnih spremnika za uzimanje uzoraka (ponovljeni postupak), naručitelja LNG Hrvatska d.o.o., Zagreb, OIB: 53902625891, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, 114/22, nadalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

Odbija se žalba žalitelja, A.M.I. Commerce-Lovreković d.o.o., Zagreb, kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj LNG Hrvatska d.o.o., Zagreb, objavio je 8. kolovoza 2024. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH), poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F05-0002224, radi nabave tlačnih spremnika za uzimanje uzoraka (ponovljeni postupak). Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda koja se određuje na temelju: cijene, 70,00 %, roka isporuke, 20,00 bodova i jamstvenog roka, 10,00 %.

U navedenom postupku javne nabave dostavljene su četiri ponude, od čega je naručitelj dvije ponude ocijenio kao valjane. Odlukom o odabiru Br. OU - 234/2024 od 14. listopada 2024. naručitelj je odabrao ponudu ponuditelja Promadrus d.o.o., Zagreb. Navedena Odluka je u EOJN RH objavljena 15. listopada 2024.

Na predmetnu Odluku o odabiru urednu je žalbu 23. listopada 2024. izjavio žalitelj A.M.I. Commerce-Lovreković d.o.o., Zagreb. Žalitelj u žalbi osporava razlog

odbijanja svoje ponude i zakonitost postupanja naručitelja kod pregleda i ocjene odabrane ponude. U žalbenom zahtjevu žalitelj traži poništenje Odluke o odabiru.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da su žalbeni navodi neosnovani, te predlaže odbiti žalbu.

Odabrani ponuditelj Promadrus d.o.o. nije se očitovao na žalbu u smislu odredbe članka 418. ZJN 2016.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi (dalje: DoN), zapisnika o otvaranju ponuda, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, Odluke o odabiru, ponude žalitelja i ponude odabranog ponuditelja te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je neosnovana.

Žalitelj navodi da odabrani ponuditelj ne može dokazati da ima odgovarajuće reference iz prije izvršenih ugovora, te da je u ESPD obrascu u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti naveo lažne reference, čime je naručitelja namjerno doveo u zabludu. Navodi da se radi o slijedećim referencama: Kojo d.o.o., isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina, vrijednosti 22.800,00 EUR, izvršena 10.05.2022., Kojo d.o.o., isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina, vrijednosti 22.800,00 EUR, izvršena 19.07.2023. te Kojo d.o.o., isporuka opreme za uzimanje uzorka plina, vrijednosti 22.800,00 EUR, izvršena 27.06.2024., iz čega proizlazi da odabrani ponuditelj tri godine zaredom isporučuje firmi Kojo d.o.o. specijaliziranu opremu za uzimanje uzoraka plina po istoj cijeni. Ističe da je krajnjem korisniku Kojo d.o.o. osnovna djelatnost prodaja znakova za prometnu signalizaciju te da subjekti Promadrus d.o.o. (odabrani ponuditelj) i Kojo d.o.o. (druga ugovorna strana) prema dostupnim poslovnim podacima imaju ukupan promet od cca 37.000,00 EUR odnosno cca 45.000,00 EUR. Navodi da je sve ovo bilo sumnjivo i naručitelju jer je 12. rujna 2024. tražio provjeru referenci Promadrus d.o.o. od druge ugovorne strane Kojo d.o.o. putem elektroničke pošte, međutim do završetka pregleda i ocjene ponuda nije zaprimio odgovor tog subjekta, te je 27. rujna 2024. ponovio upit istom subjektu, Kojo d.o.o. preporučenom poštanskom pošiljkom, koja je uručena primatelju 3. listopada 2024., međutim do završetka pregleda i ocjene ponuda nije zaprimio odgovor tog subjekta ni na ponovljeni upit. Ističe da je naručitelj i odabranom ponuditelju uputio zahtjev za pojašnjenjem referenci, međutim ni on nije dostavio dokumentaciju koja bi istinitost istih potvrdila. Smatra da naručitelj nije bio u mogućnosti potvrditi istinitost referenci odabranog ponuditelja.

Dalje, navodi da je ovim postupanjem žalitelj doveden u neravnopravan položaj jer je priložilo dokazive i istinite reference. Obzirom naručitelj navodi da nije bio u mogućnosti potvrditi istinitost referenci odabranog ponuditelja i da nije zaprimio odgovore koji bi dokazali izvršene reference, navodi da reference odabranog ponuditelja nisu istinite odnosno odabrani ponuditelj sa istima nije dokazao da je izvršio isporuke robe iste ili slične predmetu nabave. Kako su reference žalitelja istinite i dokazive smatra da je odabirom odabrane ponude žalitelj doveden u neravnopravan položaj. Navodi da nije jasno zbog čega je u DoN traženi uvjet

tehničke i stručne sposobnosti obvezan za žalitelja i druge ponuditelje, a nije za odabranog ponuditelja koji može navesti bilo što, odnosno ono što se ne može potvrditi istinitim.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da žalitelj iznosi niz točnih činjenica te logičnih i životnih zaključaka koji upućuju na to da odabrani ponuditelj vjerojatno nije izvršio reference koje navodi u ESPD-u i popisu glavnih isporuka. Navodi da je i sam sumnjao u istinitost navedenih referenci te je zatražio provjeru istinitosti od treće strane kojoj su navodno izvršene isporuke te od odabranog ponuditelja, međutim od treće strane nije dobio odgovor, a od odabranog ponuditelja nije dobio odgovore na postavljena pitanja vezana za utvrđivanje istinitosti referenci, već je on ponovio navode iz ESPD-a, ovaj put u formi popisa glavnih isporuka. Iako je očito da odabrani ponuditelj nije postupio u dobroj vjeri i u skladu sa svrhom instituta provjere iz članka 264. ZJN 2016, navodi da je izvršio odabir. Pojašnjava da u konkretnom slučaju ZJN 2016 ne sadrži odredbe koje bi zaštitile naručitelja i ostale ponuditelje koji postupaju u dobroj vjeri, već naprotiv proizlazi da naručitelj od ponuditelja može zahtijevati samo dokaze propisane ZJN 2016 i dokumentacijom o nabavi, iako sukladno podacima koje je dostavio taj isti ponuditelj naručitelj ne može izvršiti provjeru i ostvariti svrhu instituta koji mu očito samo načelno omogućava provjeru sumnjivih činjenica. Na taj se način, nastavlja naručitelj, ponuditeljima koji nemaju relevantno prethodno iskustvo suprotno smislu ZJN 2016 omogućuje stjecanje valjanih referenci na štetu ostalih savjesnih ponuditelja koji bi se primjerice oslonili na sposobnost drugih ili sl. Obzirom da je odabrani ponuditelj dostavio popis glavnih isporuka, koji dokaz je propisan ZJN 2016 i DoN-om navodi da ne može utvrditi da odabrani ponuditelj nije dokazao traženu tehničku i stručnu sposobnost, slijedom čega ostaje pri ocjeni ponude odabranog ponuditelja iz zapisnika o pregleda i ocjeni ponuda.

Ocjenujući osnovanost ovih žalbenih navoda utvrđeno je da je u okviru tehničke i stručne sposobnosti u točki 5.2.1.2. kao Uvjet propisano: „Gospodarski subjekt mora dokazati da je izvršio najmanje jednu, a najviše tri isporuke robe iste ili slične predmetu nabave u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini. Zbrojena vrijednost isporuka mora biti najmanje u iznosu procijenjene vrijednosti nabave (60.000,00 EUR)“. Točkom 5.2.1.3. kao Način dokazivanja propisano je: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj može prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 2. ZJN2016, osim ako već posjeduje te dokumente: Popis glavnih isporuka robe izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 3 (tri) godine koje prethode toj godini. Popis sadržava vrijednost robe, datum te naziv druge ugovorne strane.“.

U ESPD obrascu odabranog ponuditelja naveden je popis glavnih isporuka robe, kako slijedi:

Ugovor 1, naziv ugovora: Uređaj za uzorkovanje i analizu, ukupan iznos ugovora (bez PDV-a): 22.800,00 EUR, opis glavnih isporuka robe: Isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka, iznos glavnih isporuka robe: 22.800,00 EUR, datum izvršenja: 10.05.2022., druga ugovorna strana: Kojo d.o.o., osoba za kontakt: Miro Širić, E-Pošta: info@kojodoo.com;

Ugovor 2, naziv ugovora: Uređaj za uzorkovanje i analizu-1, ukupan iznos ugovora (bez PDV-a): 22.800,00 EUR, opis glavnih isporuka robe: Isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka, Iznos glavnih

isporuka robe: 22.800,00 EUR, datum izvršenja: 19.07.2023., druga ugovorna strana: Kojo d.o.o., E-Pošta: info@kojodoo.com;

Ugovor 3, naziv ugovora: Uređaj za uzorkovanje i analizu 2, ukupan iznos ugovora (bez PDV-a): 22.800,00 EUR, opis glavnih isporuka robe: Isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka, iznos glavnih isporuka robe: 22.800,00 EUR, datum izvršenja: 27.06.2024., druga ugovorna strana: Kojo d.o.o., osoba za kontakt: Miro Širić, E-Pošta: info@kojodoo.com.

Uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da je naručitelj u istom naveo da je u ponudi odabranog ponuditelja tehničku i stručnu sposobnost traženu točkom 5.2.1. DoN-a (popis glavnih usluga) utvrdio temeljem ESPD i ažuriranog popratnog dokumenta, te da su prihvaćene tri reference druge ugovorne strane Kojo d.o.o., opis: Isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka, u iznosu od 22.800,00 EUR bez PDV-a izvršena 10.05.2022, u iznosu od 22.800,00 EUR bez PDV-a izvršena 19.07.2023 i u iznosu od 22.800,00 EUR bez PDV-a izvršena 27.06.2024.

Uvidom u dokumentaciju postupka utvrđeno je da je naručitelj tijekom postupka pregleda i ocjene ponuda vezano za traženi kriteriji kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta, sukladno odredbi članka 264. stavka 4. ZJN 2016, u dva navrata od subjekta Kojo d.o.o., i to dopisom upućenim e-mail-om 12. rujna 2024. i dopisom upućenim preporučenom poštanskom pošiljkom od 27. rujna 2024., uručenom 3. listopada 2024. tražio provjeru istinitosti navedenih referenci koje je odabrani ponuditelj naveo u ESPD obrascu, a u kojima je Kojo d.o.o. druga ugovorna strana (kupac). Naručitelj u spomenutim dopisima navodi: „Uvidom u vašu web stranicu <https://www.kojodoo.com/> razvidno je da je pretežan dio djelatnosti koju obavljate vezana uz usluge vođenja projekata gradnje, vođenja investicija, tehničkog savjetovanja i stručnog nadzora gradnje, dok nije bilo moguće utvrditi da se vaša djelatnost u bilo kojem dijelu odnosi na bilo koji segment plinskog poslovanja. Stoga vas lijepo molimo provjeru gore navedenih informacija, odnosno je li Promadrus d.o.o. navedene isporuke opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka uredno isporučio vama, u navedenom iznosu i vremenskom razdoblju. Također vas molimo informaciju o krajnjem korisniku navedene opreme odnosno projektu za koji je oprema isporučena.“

Dalje, naručitelj je tijekom postupka pregleda i ocjene ponuda od odabranog ponuditelja sukladno odredbi članka 293. ZJN 2016 tražio pojašnjenje, te mu uputio dopis u kojem je naveo: „Naručitelj je sukladno članku 264. stavak 4. ZJN 2016 od druge ugovorne strane zatražio provjeru referenci koje ste naveli u cilju dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti, i to provjeru informacija navedenih u ESPD-u - jeste li uredno isporučili opremu za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka upravo Kojo d.o.o., u navedenom iznosu i vremenskom razdoblju te informaciju o krajnjem korisniku navedene opreme (trećoj strani) odnosno projektu za koji je oprema isporučena.“, te „Uvidom u web stranicu <https://www.kojodoo.com/> razvidno je da je djelatnost koju navedeni gospodarski subjekt obavlja vezana uz usluge vođenja projekata gradnje, vođenja investicija, tehničkog savjetovanja i stručnog nadzora gradnje što predstavlja konzultantske usluge, dok nije bilo moguće utvrditi da se djelatnost tog gospodarskog subjekta u bilo kojem dijelu odnosi na bilo koji segment plinskog poslovanja ili poslove izvođenja građevinskih radova koji bi obuhvaćali korištenje ili ugradnju opreme za uzimanje uzoraka plina. Međutim, upućujući zahtjev za provjerom prema podacima navedenim u vašem ESPD-u, nismo dobili odgovor. Stoga vas u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica vezanih uz vašu tehničku i stručnu sposobnost, pozivamo na dostavu dokumentacije iz koje se može

utvrditi prethodno navedeno.“. Odabrani ponuditelj naručitelju je dostavio odgovor u formi popisa glavnih isporuka robe. Navedeni popis sadrži identične podatke onima navedenima u ESPD obrascu odabranog ponuditelja, i to: druga ugovorna strana je Kojo d.o.o., ukupan iznos svakog pojedinačnog ugovora (bez PDV-a) je 22.800,00 EUR, opis glavnih isporuka robe u navedenim referencama glasi: Isporuka opreme za uzimanje uzoraka plina i analizu sa pumpom i obradom podataka te iznos glavnih isporuka robe u svakoj pojedinačnoj referenci iznosi 22.800,00 EUR.

Članak 268. stavak 1. točka 2. ZJN 2016 propisuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može se dokazati s popisom glavnih isporuka robe izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini. Stavak 3. istog članka propisuje da popis iz stavka 1. točke 2. toga članka sadržava vrijednost robe ili usluga, datum te naziv druge ugovorne strane. Članak 263. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da je javni naručitelj obavezan prije donošenja odluke u postupku javne nabave velike vrijednosti, a u postupcima javne nabave male vrijednosti može, od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od pet dana, dostavi ažurirane popratne dokumente u skladu s pododjeljkom 2. i 4. ovoga odjeljka, osim ako već posjeduje te dokumente.

Člankom 264. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da javni naručitelj navodi u dokumentaciji o nabavi potvrde, dokumente, izjave i druga dokazna sredstva kojima gospodarski subjekt dokazuje nepostojanje osnova za isključenje te ispunjavanje kriterija za odabir gospodarskog subjekta. Stavkom 2. istog članka propisano je da javni naručitelj ne smije zahtijevati od gospodarskog subjekta druge načine dokazivanja osim načina propisanih ovim pododjeljkom te pododjeljkom 4. toga odjeljka. Stavkom 4. istog članka propisano je da u slučaju postojanja sumnje u istinitost podataka dostavljenih od strane gospodarskog subjekta sukladno ovom pododjeljku, javni naručitelj može dostavljene podatke provjeriti kod izdavatelja dokumenta, nadležnog tijela ili treće strane koja ima saznanja o relevantnim činjenicama, osim u slučaju ako je gospodarski subjekt upisan u popis iz pododjeljka 6. ovoga odjeljka. Članak 293. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da ako su informacije ili dokumentacija koje je trebao dostaviti gospodarski subjekt nepotpuni ili pogrešni ili se takvima čine ili ako nedostaju određeni dokumenti, javni naručitelj može, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, zahtijevati od dotičnih gospodarskih subjekata da dopune, razjasne, upotpune ili dostave nužne informacije ili dokumentaciju u primjerenom roku ne kraćem od pet dana.

Iz navedenog činjeničnog stanja proizlazi da je odabrani ponuditelj u ponudi dostavio ESPD obrazac u kojem je naveo reference (isporuke) koje je izvršio drugoj ugovornoj strani Kojo d.o.o. te po pozivu naručitelja da pojašni informacije iz ESPD obrasca odnosno iz referenci dostavio popis glavnih isporuka robe, a u oba slučaja se radi o dostavi Zakonom propisanih dokaza. Ovdje valja reći da je naručitelj tijekom pregleda i ocjene ponuda u dopisu kojim je tražio pojašnjenje informacija iz ESPD obrasca od odabranog ponuditelja istoga upoznao sa činjenicom da je drugoj ugovornoj strani (Kojo d.o.o.) uputio zahtjev za provjerom istinitosti podataka navedenih u ESPD-u, međutim da nije dobio odgovor. Naručitelj je, a prije ocjene prihvatljivosti navedenih referenci iz ESPD obrasca, izvršio dodatnu provjeru kod druge ugovorne strane odnosno naručitelja predmetnih isporuka, Kojo d.o.o. što mu prvenstveno omogućuje citirani članak 264. stavak 4. ZJN 2016, koji propisuje da javni naručitelj u slučaju postojanja sumnje u istinitost podataka dostavljenih od strane gospodarskog subjekta, može dostavljene podatke provjeriti kod izdavatelja

dokumenta. Navedeno proizlazi iz odredbe članka 301. stavka 1. ZJN 2016 prema kojoj javni naručitelj samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti u postupku javne nabave te na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti donosi odluke u skladu s odredbama tog Zakona. Druga ugovorna strana kao izdavatelj referenci na zahtjeve naručitelja se nije očitovala.

Primjenjujući citirane mjerodavne odredbe na prethodno utvrđeno činjenično stanje konkretnog slučaja, a posebno uzimajući u obzir da se ovdje radi o postupku javne nabave male vrijednosti, ukazuje se da je u smislu odredbi ZJN 2016 i DoN-a naručitelj tehničku i stručnu sposobnost mogao ocijeniti temeljem ESPD obrasca u ponudi i ažuriranog dokumenta u obliku popisa glavnih isporuka robe, a što je odabrani ponuditelj i dostavio. Također, sukladno citiranim odredbama ZJN 2016 naručitelju je dozvoljeno istinitost referenci iz ESPD obrasca provjeravati kod izdavatelja dokumenta, a što je naručitelj i učinio. Slijedom navedenoga, odabrani ponuditelj je dokaze propisane u DoN dostavio sukladno odredbama ZJN 2016 i DoN-a, a naručitelj je tražeći provjeru istinitosti referenci od druge ugovorne strane i također pojašnjenje informacija od odabranog ponuditelja u svezi s podacima u referencama iskoristio svoje zakonske ovlasti.

Pravila o teretu dokazivanja propisana su člankom 403. ZJN 2016, koji u stavku 1. propisuje da je u žalbenom postupku svaka stranka dužna iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. Stavkom 2. istog članka propisano je da je žalitelj obvezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi. Slijedom pravila o teretu dokazivanja iz članka 403. stavka 2. ZJN 2016 žalitelj nije dokazao povrede postupka na koje upućuje u žalbenom navodu budući da osim sumnje, ni na koji način ne dokazuje da su reference odabranog ponuditelja neistinite.

Vezano za navod žalitelja da je time što je naručitelj odabrao ponudu koja sadrži lažne reference došlo do nejednakog postupanja prema žalitelju i ostalim ponuditeljima postupka javne nabave, a koji su u ponudama dostavili istinite reference, ovo tijelo ocjenjuje da naručitelj tijekom pregleda i ocjene ponuda nije povrijedio načelo jednakog tretmana iz članka 4. ZJN 2016. Naime, načelo jednakog tretmana u svojoj provedbi zahtijeva da naručitelj u odnosu na sve gospodarske subjekte koji su sudjelovali u postupku nabave postupa na jednak način jer se na taj način u provedenom postupku može ocijeniti da li je navedeno načelo povrijeđeno ili je postupak proveden u skladu s tim načelom. Dakle, povreda načela jednakog tretmana bi značila da naručitelj prema ponuditeljima u istoj situaciji postupa na različit način, što ovdje nije bio slučaj.

Slijedom navedenoga, ovi se žalbeni navodi ocjenjuju kao neosnovani.

Međutim, obzirom da je žalitelj tijekom žalbenog postupka iskazao sumnju u istinitost podataka dostavljenih u ponudi odabranog ponuditelja, odnosno sumnju u lažno prikazivanje podataka potrebnih za provjeru ispunjenja kriterija za odabir gospodarskog subjekta, te uzimajući u obzir okolnosti ovog specifičnog slučaja koje se sastoje u tome da naručitelju druga ugovorna strana iz ugovora kojima je odabrani ponuditelj dokazivao uvjete tehničke i stručne sposobnosti na izričit upit za provjeru istinitosti podataka nije odgovorila, kao da ni sam odabrani ponuditelj nije na traženje naručitelja u postupku pregleda i ocjene ponuda dostavio dodatnu dokumentaciju kojom bi potkrijepio navode o urednom izvršenju navedenih isporuka, osobito uzimajući u obzir da odabrani ponuditelj ni u žalbenom postupku nije odgovorio na žalbene navode žalitelja i sukladno članku 418. ZJN 2016 dostavio svoje očitovanje

na žalbu, a uvažavajući činjenicu da Državna komisija ne raspolaže procesnim ovlaštenjima za utvrđivanje istinitosti navoda odabranog ponuditelja, ista će o utvrđenim činjenicama te sumnjama koje iznosi žalitelj obavijestiti nadležna tijela radi eventualnog daljnjeg poduzimanja radnji iz njihove nadležnosti.

Dalje, žalitelj navodi da cijena odabrane ponude iznosi 31.950,00 EUR (bez PDV) te da je ista ispod proizvođačke cijene. Ističe da tri ponuditelja (uključivo odabranog ponuditelja) nude proizvod proizvođača Welker Inc. iz SAD-a, a obzirom da je žalitelj zastupnik proizvođača Welker Inc. za Republiku Hrvatsku navodi da zna proizvodnu cijenu tražene opreme. Smatra da ponuđena cijena odabranog ponuditelja spada u kategoriju damping cijene. Navodi da procijenjena vrijednost nabave iznosi 60.000,00 EUR te svi ponuditelji koji nude opremu proizvođača Welker Inc. imaju cijenu od cca 49.000,00 EUR do 58.000,00 EUR, osim odabranog ponuditelja koji ima cijenu 20.000,00 EUR-a nižu.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je u konkretnom slučaju imao sumnju da je cijena ponude odabranog ponuditelja izuzetno niska, pa ga je zatražio pojašnjenje. S obzirom na to da je odabrani ponuditelj dostavio pojašnjenje i dokaze iz kojih se može zaključiti da je cijenu ponude formirao na temelju podataka koje je dobio od samog proizvođača ponuđene robe, pri čemu je dokazao i kalkulaciju troškova prijevoza, pored čega je potvrdio da je u cijenu uračunao sve troškove i da je roba nova i nekorištena, navodi da je time dokazao da može izvršiti ugovor sukladno uvjetima koje je naveo.

U žalbenom postupku je utvrđeno da naručitelj provodi postupak javne nabave radi nabave tlačnih spremnika za uzimanje uzoraka (ponovljeni postupak) te je procijenjena vrijednost predmeta nabave 60.000, 00 eura, cijena ponude odabranog ponuditelja iznosi 31.950,00 eura, odnosno 39.937,50 eura s PDV-om, dok je cijena ponude žalitelja 49.538,25 eura, odnosno 61.922,81 eura s PDV-om.

Uvidom u dokumentaciju postupka utvrđeno je da je naručitelj uputio upit odabranom ponuditelju: „...sukladno članku 289. Zakona o javnoj nabavi te članku 22. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (NN 65/17 i 75/20), pozivamo vas na objašnjenje ponude. Naime, u predmetnom postupku nabave procijenjena vrijednost nabave je 60.000,00 EUR bez PDV-a, dok je cijena vaše ponude 31.950,00 EUR bez PDV-a, odnosno 53,25% procijenjene vrijednosti nabave te je značajno niža i u odnosu na cijene ponuda ostalih ponuditelja u ovom postupku nabave (vidljivo iz Zapisnika o otvaranju ponuda). Uzimajući u obzir navedene razlike u cijeni, pozivamo vas na objašnjenje elemenata cijene vaše ponude te po potrebi dostavu dokaza o tome da možete uredno i u roku (9 tjedana) izvršiti isporuku ponuđene robe. Lijepo vas molimo da objasnite i postoje li iznimno povoljni uvjeti koji su vam dostupni za isporuku ponuđenog proizvoda, jesu li u cijenu vaše ponude uračunati svi relevantni troškovi (prijevoz, carina i slično) te je li roba koju nudite nova i nekorištena.“

Na predmetni zahtjev odabrani ponuditelj dostavlja odgovor: „Sukladno objavljenoj tehničkoj specifikaciji zatražili smo ponudu direktno od proizvođača opreme te na osnovu dobivene ponude od proizvođača Welker (USA) je formirana cijena ponude. Mi kao ponuditelj smo se pritom vodili čl. 13. „Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave” gdje je u cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi, uključujući posebne poreze, trošarine i carine, ako postoje, te popusti. Također Vam u privitku ovog dopisa dostavljamo informativnu ponudu proizvođača iz koje su razvidni elementi cijena ponude i okvirnu ponudu za transport iz USA do Hrvatske. Ponude su

isključivo informativnog karaktera i služe samo kao dokaz cijene, nisu tehnički dokumenti i ne služe kao tehnički listovi nuđene robe. Nudimo novu i ne korištenu robu po uvjetima (rok i mjesto isporuke) navedenim u našoj ponudi. Prilog 3. L20642-Q33146 - info ponuda, Prilog 4. RE_ Uvoz USA (mail).“.

Ovo je tijelo izvršilo uvid u dokument Prodajna ponuda proizvođača Welker, pa je utvrđeno da je u istom navedeno da za „Welker br. Dijela proizvod po narudžbi Kovčeg za nošenje“ jed. cijena iznosi 1.118,75 \$ i za količinu 3,000 kom cijena iznosi 3.356,25 \$, za „Welker br. Dijela proizvod po narudžbi Cilindar za uzorkovanje stalnog tlaka (zapremnina 500cc pri 100%, nehrđajući čelik 316/316L, FKM brtve i dr.)“ te „Welker br. Dijela DOC30000A0A0 Paket dokumentacije (Elektronički), certifikat proizvoda kako su navedeni u opisu dijela (ako je primjenjivo), rezultati ispitivanja kako su navedeni u opisu dijela, certifikati materijala za sljedive komponente i dr.“, jed. cijena iznosi 4.475,00 \$, te za 3,000 kom cijena iznosi 13.425,00 \$, dok iz ponude Alfalog d.o.o. proizlazi da je cijena prijevoza EXW USA – DAT Zagreb: USD 850.

Kako bi se ocijenila osnovanost žalbenog navoda valja uputiti na članak 289. ZJN 2016 koji određuje da je naručitelj obvezan zahtijevati od gospodarskog subjekta da, u primjerenom roku ne kraćem od pet dana, objasni cijenu ili trošak naveden u ponudi ako se čini da je ponuda izuzetno niska u odnosu na radove, robu ili usluge. Objašnjenja gospodarskog subjekta iz stavka 1. tog članka mogu se posebice odnositi na: 1. ekonomičnost proizvodnog procesa, pružanja usluga ili načina gradnje 2. izabrana tehnička rješenja ili iznimno povoljne uvjete dostupne ponuditelju za isporuku proizvoda, pružanje usluga ili izvođenje radova; 3. originalnost radova, robe ili usluga koje nudi ponuditelj; 4. usklađenost s primjenjivim obvezama u području prava okoliša, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, a osobito obvezu isplate ugovorene plaće, ili odredbama međunarodnog prava okoliša, socijalnog i radnog prava navedenim u Prilogu XI. ovoga Zakona; 5. usklađenost s obvezama iz odjeljka G poglavlja 2. glave III. ovoga dijela Zakona; 6. mogućnost da ponuditelj dobije državnu potporu. Ako tijekom ocjene dostavljenih podataka postoje određene nejasnoće, javni naručitelj može od ponuditelja zatražiti dodatno objašnjenje. Javni naručitelj može odbiti ponudu samo ako objašnjenje ili dostavljeni dokazi zadovoljavajuće ne objašnjavaju nisku predloženu razinu cijene ili troškova, uzimajući u obzir elemente iz stavka 2. tog članka. Također je za odluku o žalbenom navodu odlučan i članak 22. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17, 75/20) koji određuje da naručitelj može od ponuditelja zahtijevati objašnjenje ponude ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti: 1. zaprimljene su najmanje tri valjane ponude, 2. cijena ili trošak ponude su više od 20% niži od cijene ili troška drugorangirane valjane ponude, i 3. cijena ili trošak ponude su više od 50% niži od prosječne cijene ili troška preostalih valjanih ponuda. Naručitelj može od ponuditelja zahtijevati objašnjenje ponude, ako se čini da je ona izuzetno niska i iz drugih razloga osim onih navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Zahtjev naručitelja, objašnjenje odabranog ponuditelja i ponuda proizvođača Welker i subjekta Alfalog d.o.o. sastavni su dijelovi zapisnika o pregledu i ocjeni.

Kako proizlazi iz žalbenog navoda žalitelj smatra da je ponuđena cijena odabranog ponuditelja u iznosu od 31.950,00 EUR-a ispod proizvođačke cijene i spada u kategoriju damping cijene, što je žalitelju poznato jer je on zastupnik proizvođača Welker Inc. za Republiku Hrvatsku. Nadalje, utvrđeno je da je naručitelj u konkretnom slučaju tražio odabranog ponuditelja pojašnjenje cijene ponude i dostavu dokaza te je prihvatio objašnjenje cijene ponude i priložene dokaze

smatrajući dostavljeno objašnjenje sa pripadajućim dokazima dostatnima za donošenje odluke. U konkretnom slučaju odabrani ponuditelj, uz ostale razloge, posebno navodi da je na osnovu ponude proizvođača Welker formirana cijena ponude, te je u privitku dostavio informativnu ponudu toga proizvođača iz koje su razvidni elementi cijene i okvirnu ponudu za transport iz USA do Republike Hrvatske od Alfalog d.o.o.

Iz opisanog činjeničnog stanja predmetnog slučaja razvidno je da je naručitelj od odabranog ponuditelja tražio objašnjenje cijene ponude jer mu se činila izuzetno niskom u odnosu na cijene drugih ponuda. Odabrani ponuditelj je obrazložio ponuđenu cijenu te u svojem objašnjenju cijene jasno navodi da nudi novu i ne korištenu robu po uvjetima (rok i mjesto isporuke) navedenim u ponudi, što je dodatno potkrijepio dostavljenim dokazima, iz čega je osnovano naručitelj zaključio da odabrani ponuditelj potvrđuje da može pružiti usluge koje su predmetom nabave po cijeni istaknutoj u ponudi.

Ovo je tijelo primjenom mjerodavnog prava na utvrđeno činjenično stanje u žalbenom postupku utvrdilo da naručitelj nije učinio propust u smislu citiranih odredaba članka 289. ZJN 2016 koji mu žalitelj stavlja na teret. Naime, naručitelj pri korištenju pravnog instituta objašnjenja izuzetno niske ponude iz članka 289. ZJN 2016 može odbiti ponudu samo ako objašnjenje ili dostavljeni dokazi zadovoljavajuće ne objašnjavaju nisku predloženu razinu cijene ili troška uzimajući u obzir okolnosti navedene u stavku 2. tog članka, ali i ostale objektivne i utemeljene okolnosti i argumente. Budući da je u konkretnom slučaju naručitelj objašnjenje cijene odabranog ponuditelja s dokazima ocijenio zadovoljavajućim i za njega dostatnim da ga uvjeri da robu koja je predmet nabave odabrani ponuditelj može isporučiti po ponuđenoj cijeni, žalbeni navod da je ponuda odabranog ponuditelja izuzetno niska, ocijenjen je neosnovanim.

Na kraju žalitelj osporava razlog odbijanja svoje ponude navodeći da je naručitelj njegovu ponudu odbio s obrazloženjem „da je ponuditelj ponudio dulji rok isporuke od maksimalnog roka koji je propisan dokumentacijom o nabavi (umjesto 10, ponudio je 16 tjedana), radi čega njegova ponuda bez značajnijih izmjena ne može zadovoljiti potrebe i zahtjeve naručitelja propisane dokumentacijom o nabavi.“. Navodi da je naknadnim zahtjevom od strane naručitelja poslao pojašnjenje gdje je pojasnio i naveo da je rok isporuke 12 tjedana. Kako za rok isporuke od 12 tjedana nikakve značajnije izmjene nisu potrebne, smatra da samim time njegova ponuda nije nepravilna i neprikladna. Kako se roba traži od proizvođača Welker, Inc. navodi da žalitelj kao zastupnik Welker Inc. za Republiku Hrvatsku zna da rok isporuke do 10 tjedana nije moguć budući se radi o opremi koja se ne drži na skladištu, već se proizvodi prema narudžbi, te oprema nije kataloška već se mora prilagoditi (proizvesti) prema specifičnim tehničkim zahtjevima, a to je kod proizvođača Welker Inc. definirano na rok isporuke od 12 tjedana. Navodi da je odabrani ponuditelj naveo rok isporuke od 9 tjedana za navedenu opremu proizvođača Welker Inc. Odgovorno tvrdi da je to neistiniti podatak, naveden samo u svrhu zadovoljavanja kriterija iz DoN.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je rok isporuke predviđen DoN-om, stoga je navedeni rok žalitelj trebao, ukoliko je to smatrao potrebnim, osporavati u prethodnoj fazi postupka. U odnosu na dio žalbenog navoda koji se odnosi na odabranog ponuditelja navodi da žalitelj nije dostavio dokaze iz kojih bi se moglo utvrditi da je rok koji je ponudio neistinit (ili nemoguć). Navodi da nije zatražio pojašnjenje roka isporuke od odabranog ponuditelja kada je propisan maksimalni rok isporuke 10 tjedana, a odabrani ponuditelj nudi 9 tjedana, pa nije bilo sumnje u

mogućnost izvršenja niti ponuđeni rok odstupa od procjene naručitelja (na temelju koje je formiran kriterij za odabir ponude). Pojašnjenje roka isporuke koji je smatrao prekratkim tražio je od ponuditelja koji je ponudio rok isporuke od svega 2 tjedna.

Ocjenjujući osnovanost ovih žalbenih navoda utvrđeno je da je u okviru kriterija za odabir ponude propisano u točki 2.2. Rok isporuke, propisano: „Detaljni opis: Naručitelj je odredio da je najdulji rok isporuke 10 tjedana od sklapanja ugovora. Opisanim kriterijem naručitelj dodatno boduje uvjete isporuke i to kraći rok isporuke. Jedinica mjere: Tjedan. Ponuđena vrijednost se mora izraziti kao: Cijeli broj. Maksimalni broj bodova koji ponuditelj može dobiti po ovom kriteriju je 20,00. Manja ponuđena vrijednost donosi više bodova prema formuli Skala [0 - Najveći broj bodova]. Bodovi će se dodijeliti sukladno sljedećem: za najdulji rok isporuke od 10 tjedana dobiva se 0,00 bodova, za rok isporuke od 7 do 9 tjedana dobiva se 5,00 bodova, za rok isporuke od 4 do 6 tjedana dobiva se 10,00 bodova i za rok isporuke od 1 do 3 tjedna dobiva se 20 bodova. Naručitelj je ograničio najviši dozvoljeni iznos za kriterij 10,00. Naručitelj je ograničio najniži dozvoljeni iznos za kriterij 1,00.“.

Uvidom u ponudu žalitelja utvrđeno je da je u ponudi dostavio dokument Podaci o numeričkim vrijednostima kriterija za odabir najpovoljnije ponude, u kojem je naveo da je rok isporuke 10,00 tjedana, dok je u troškovniku ponude za isporuku robe proizvođača Welker naveo da je rok isporuke: 16 tjedana.

Uvidom u dokumentaciju postupka utvrđeno je da je naručitelj uputio upit žalitelju za razjašnjenjem informacije sukladno članku 293. stavak 1. i članku 285. stavak 3. ZJN 2016, navodeći u dopisu: „Točkom 2.2. iz dijela Kriteriji za odabir ponude naručitelj je odredio da je najdulji rok isporuke 10 tjedana od sklapanja ugovora. Uvidom u vašu ponudu utvrđeno je da ste u dokumentu „Podaci vezani uz kriterije za odabir ponude“ naveli da je rok isporuke 10 tjedana, dok ste u Troškovniku naveli da je Rok isporuke 16 tjedana. Sukladno navedenom, pozivamo vas na dostavu pojašnjenja navedenih kontradiktornih podataka.“. Žalitelj je naručitelju 16. rujna 2024. dostavio odgovor u kojem je naveo: „Točno je da smo u dokumentu „Podaci vezani uz kriterije za odabir ponude“ naveli da je rok isporuke 10 tjedana, dok smo u Troškovniku naveli da je rok isporuke 16 tjedana. Do unosa kontradiktornih podataka došlo je iz slijedećih razloga: a.) Pojašnjenje ponude-rok isporuke. U vrijeme izrade i predaje ponude (kraj mjeseca kolovoza 2024.) rok isporuke koji nam je dao proizvođač „Welker“ iznosio je 13 tjedana (exw USA). Na ovih 13 tjedana dodali smo još 3 tjedna što čini rok isporuke 16 tjedana. Ta tri tjedna su dodana iz razloga što bi najvjerojatnije za isporuku bili zahvaćeni dani božićnih blagdana i novogodišnjih praznika što ustvari dodaje ova tri tjedna kada je isporuku nemoguće izvršiti. Rok isporuke od 10 tjedana koji smo naveli u „podacima vezani uz kriterije za odabir ponude“ smo morali navesti jer ste Vi kao naručitelj odredili da je najdulji rok isporuke 10 tjedana te duži rok isporuke nije bilo moguće unijeti u sistem – ESPD obrazac nije dozvoljavao unos broja većeg od 10. Kako Vam ne bi prikazali lažne (netočne) podatke o roku isporuke (bez obzira što to negativno utječe na nas kao potencijalnog dobavljača) u troškovnik smo naveli rok isporuke od 16 tjedana. Gore navedeni rokovi isporuke vrijedili su na dan predaje ponude (27.8.2024.). U međuvremenu naš principal proizvođač „Welker Inc“ potvrdio nam je da sada može garantirati rok isporuke od 10 tjedana, ali ponovno zbog božićnih i novogodišnjih blagdana, moramo se osigurati i potvrditi Vam rok isporuke od 10 tjedana + 3 tjedna, što u biti iznosi 13 tjedana. Ovime dakle potvrđujemo da rok isporuke iznosi 13 tjedana.“. Dalje, žalitelj je naručitelju 17. rujna 2024. dostavio odgovor u kojem je, pored ostalog naveo: „...naš principal proizvođač „Welker Inc“ potvrdio nam je da sada može garantirati rok isporuke od 10 tjedana, ali ponovno zbog božićnih i

novogodišnjih blagdana, moramo se osigurati i potvrditi Vam rok isporuke od 10 tjedana + 2 tjedna, što u biti iznosi 12 tjedana. Ovime dakle potvrđujemo da rok isporuke iznosi 12 tjedana.“

U zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda naručitelj je kao razlog odbijanja ponude žalitelja naveo: „...ponuditelj je u ponudi u dokumentu „Podaci vezani uz kriterije za odabir ponude“ naveo da je rok isporuke 10 tjedana, dok je u Troškovniku naveo da je rok isporuke 16 tjedana. Naručitelj ga je stoga pozvao na dostavu pojašnjenja navedenih kontradiktornih podataka. Ponuditelj je u pojašnjenju nedvojbeno naveo da podatak o roku duljem od 10 tjedana nije rezultat pogreške u pisanju, već proizlazi da je njegova namjera bila ponuditi dulji rok (prvotno 16 tjedana, u pojašnjenju 13 tjedana).“, te „Ponuda ponuditelja odbija se sukladno članku 295. stavak 1. ZJN 2016, a u svezi sa člankom 3. stavkom 1. točkom 12. i 15. ZJN 2016, kao nepravilna i neprikladna, jer je ponuditelj ponudio dulji rok isporuke od maksimalnog roka koji je propisan dokumentacijom o nabavi (umjesto 10, ponudio je 16 tjedana), radi čega njegova ponuda bez značajnih izmjena ne može zadovoljiti potrebe i zahtjeve naručitelja propisane dokumentacijom o nabavi.“

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je ponuda žalitelja sadržavala kontradiktorne podatke glede duljine roka isporuke na način da se u jednom dokumentu navodi rok isporuke 10 tjedana, a u drugom 16 tjedana. Naručitelj je pozvao žalitelja da pojasni navedenu nejasnoću u ponudi, a žalitelj u svojim odgovorima navodi da je rok isporuke 13 odnosno 12 tjedana. Slijedom navedenog, naručitelj je postupio sukladno odredbi članka 295. stavka 1. ZJN 2016 i Don-a kada je ponudu žalitelja iz navedenog razloga odbio, pa je ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen neosnovanim.

Vezano za žaliteljevo osporavanje roka isporuke u ponudi odabranog ponuditelja, utvrđeno je da je odabrani ponuditelj u ponudi u dokumentu Podaci o numeričkim vrijednostima kriterija za odabir najpovoljnije ponude, naveo da je rok isporuke 9,00 tjedana.

Ovdje treba reći da žalitelj izražava sumnju u mogućnost ispunjenja kriterija odabira rok isporuke 9 tjedana od strane odabranog ponuditelja, iako sukladno citiranoj odredbi DoN-a najduži rok isporuke iznosi 10 tjedana. Slijedom pravila o teretu dokazivanja iz članka 403. stavka 2. ZJN 2016 žalitelj nije dokazao povrede postupka na koje upućuje u žalbenom navodu budući nije dostavio dokaz za iznesenu tvrdnju. Slijedom navedenog, i ovaj dio žalbenog navoda je ocijenjen neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u

pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

V.D. PREDsjedNICE

Maja Kuhar

